

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje
April 2023

Mentor in znanje št. 1/2023

Dragi mentorji in mentorice,

nedavno smo se v evropskem projektu *4 elementi v umetnosti* (ang. 4 Elements in Arts) ukvarjali z vprašanjem, kako oblikovati jezikovno lekcijo in kako načrtovati njeno izvedbo.

Več: <https://www.4-elements.eu>

»Pa saj jaz se s tem ne ukvarjam, ali ne prav veliko«, boste morda dejali, kajti z jezikovnim poučevanjem/učenjem imate že veliko izkušenj. Tisti mentorji, ki teh izkušenj nimajo, pa si morajo natanko zamisliti korake in seveda vedeti, zakaj uvesti to ali ono dejavnost in v katerem trenutku. Kljub temu pa vsi potrebujemo nekakšen načrt lekcije, vsebinski in izvedbeni. Ta je odvisen od vsebine, predvidene skupinske dinamike, zanimanj in potreb naših starejših študentov, aspiracij, spola udeležencev, vrste in razporeda opreme v predavalnici itd.

V projektu nismo imeli v mislih neke abstraktne skupine odraslih, torej tistih, ki imajo vse čute in/ali kopico izkušenj, ki jih prinaša dolgo socialno učenje, marveč tudi skupine slabovidnih, slabo slišočih, disleksikov s skotopičnim sindromom ipd. Skupino starejših poznamo, a kaj, če so naši starejši študenti pripravljeni zapustiti študijsko skupino zato, ker slabše slišijo, slabše vidijo, ker so se v starosti intenzivirali dislekstični simptomi? Kaj storiti, kako jih spodbuditi? A o tem drugič ...

Kaj moramo vedeti o mentoriranju jezikovnih skupin starejših?

Če ste mlad mentor ali mentorica in ste se rodili v digitalizirani svet, kjer ni prave hierarhije, bodite pozorni na komunikacijo s starejšimi učenci. **Starejši učenci imajo raje analogno komunikacijo kot digitalno in v program so se vpisali, da bi se učili tuj jezik (denimo, angleščino) in ne zato, da bi se seznanjali z digitalnimi orodji**, zato ne smemo nesorazmerno veliko časa posvetiti učenju digitalnih orodij! Še več, imejte v mislih, da so starejši predvsem linearni učenci, medtem, ko je morda vaš način učenja divergenten in imate radi vaje, ki se jih »rešuje« (izpolnjevanje vrzeli, izbor pravih in nepravilnih trditev, zaključevanje stavkov itd.). Tehnologija omejuje učenje jezika na določen tip vaj ... Za vse učence je pomembno, da so vaše vsebine smiselne, da jim nekaj povedo o resničnem življenju, njihovem in življenju drugih, o kulturi drugih narodov. Vprašati starejše »Kakšne barve je vaša srajca?« (pričakovani odgovor je modra) ni dovolj. »Je vaša srajca modra ali siva?« je bolje, saj tako sprašujemo po nečem, česar ne vemo natanko ... kar vodi v resnično sporazumevanje.

Šolanje starejših je potekalo korak za korakom in starejšim je vseč, če je tako tudi zdaj. Nasprotno pa so mlajše generacije izpostavljene kupu nestrukturiranih podatkov ter velikemu številu vizualnih podob in vtisov. Mlajše generacije so vajene strukturirati neurejene informacije, takšne brez vrstnega reda, v nove prožne celote.

Poleg tega boste morali paziti na **potrebe, ki izhajajo iz različnih učnih stilov, kulturne potrebe, in potrebo študentov, da uporabijo svoje jezikovne in kulturne kompetence**.

Ženske in moške, ki se učijo, nagovorite različno. Učite jih moškega in ženskega načina sporazumevanja, **uporabljajte ospoljeni jezik**. Bodite pripravljeni na to, da se učite od svojih odraslih učencev. Na splošno se (starejši) odrasli radi učijo, so ambiciozni učenci in imajo veliko latentnega znanja. Tako se boste tudi vi morali nenehno učiti, kajti samo tisti, ki se učijo, sprožajo učenje drugih. Če temu ni tako, se boste spremenili v posrednike znanja, kar ni dovolj.

Pa srečno!

Dušana Findeisen

Literatura in viri

- Andersen, L.R. (2020) *Bildung; Keep Growing*.
- Findeisen, D. (2022) Introduction. *How to use Timeless materials*. https://eutimeless.info/docs/en/Digital_Book_Guidelines.pdf pp. 4-5.
- Küçükoğlum, H. (2013) Improving reading skills through effective reading strategies. Academic Languages studies conference 2012, *Social Behavioral Studies* 70. 709-714.
- Laborit, E. *Le cri de la mouette* (Eng. The seagull's cry) Paris: Robert Lafont.
- Lusseyran, J. (1953). "Paroles de France"/"Si je n'étais pas aveugle, je ne serais pas rentré à 16 ans dans la résistance". France culture_ Retrieve from: <https://www.radiofrance.fr/franceculture/podcasts/les-nuits-de-france-à-culture/jacques-lusseyran-si-je-n-etais-pas-aveugle-je-ne-serais-pas-rentre-a-16-ans-dans-la-resistance-8245700>
- Trigueros, R. (2018). Lesson Plan. English Language Teaching. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/322988706_LESSON_PLAN_LESSON_PLAN